

PROTOKÓŁ z XXI posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 3 lutego 2020 roku, o godzinie 9:30 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

Wystąpienie Pana Ministra Marka Zagórskiego i omówienie następujących tematów:

- [Ustawa o przeciwdziałaniu pornografii - dyskusja nad modelem dostępu](#)

Pan Minister zaznaczył, że na temat tej ustawy jeszcze za wcześnie na rozmowy. Trwają nad nią prace. W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest powołany zespół do tych prac. Dla MC zagadnienie jest szersze niż tylko pornografia. Podstawowym elementem jest prowadzenie kampanii edukacji dotyczącej ochrony dzieci przed cyberzagrożeniami – pornografia jest jednym z nich. Jest katalizatorem kolejnych problemów - jak wskazują badania, dzieci narażone na łatwy dostęp do pornografii są bardziej podatne na inne zagrożenia związane z szeroko rozumianą seksualnością. W tej sytuacji pojawia się również dyskusja, która zwykle toczy się w takich przypadkach - czy internet powinien być sferą nieograniczonej wolności ze wszystkimi tego konsekwencjami.

Co do rozwiązań ograniczenia dostępu do pornografii trzeba zwrócić uwagę na kilka kwestii. Po pierwsze, czy jest to technicznie możliwe i gdzie jest technicznie możliwe. Istnieją 3 poziomy, z jakich można to robić:

- z poziomu operatora telekomunikacyjnego, czyli blokować dostęp do pewnych stron co jest nieskuteczne jeśli chodzi o aplikację, może być także nieskuteczne w przypadku portali społecznościowych. Do tej płaszczyzny najbardziej odwołuje się projekt Stowarzyszenia „Twoja sprawa”;
- z poziomu dostawców treści – na których będzie na nich spoczywał obowiązek efektywnej weryfikacji wieku;
- z poziomu przeglądarek – np. mechanizmy kontroli rodzicielskiej.

Istnieje jeszcze możliwość kontroli na poziomie karty SIM. Dyskusja musi polegać na rozważeniu na jakiej płaszczyźnie będzie to bardziej skuteczne lub jak najlepiej połączyć te możliwości. Ważne jest zachowanie anonimowości oraz uniknięcie stygmatyzacji. Nie wiadomo jeszcze jakie rozwiązanie będzie przyjęte. Rozwiązanie musi być uniwersalne w tym sensie, aby odblokowywało dostęp do różnego rodzaju stron, które wymagają potwierdzenia wieku.

- [Forma regulacji social mediów](#)

Ten temat wiąże się z jednym z największych projektów Komisji Europejskiej w najbliższym czasie, czyli Kodeksem Usług Cyfrowych.

Temat ten ma szerszy wymiar niż tylko same media społecznościowe – dotyczy generalnie funkcjonowania internetu, jego aspektów społecznych. Kodeks Usług Cyfrowych (*Digital Service Act*) będzie nowym podejściem w wielu aspektach dotyczących świadczenia usług

drogą elektroniczną, charakteru tych usług, regulacji, które dotyczą zarówno dużych, jak i mniejszych dostawców. Otworzy to dyskusje na temat funkcjonowania mediów społecznościowych. Jeśli spojrzeć, w jaki sposób media społecznościowe wpływają na debatę publiczną w Polsce i wszędzie tam, gdzie funkcjonują, warto zastanowić się nad tą kwestią. Podkreślone zostało, że takie portale jak Facebook czy YouTube są uregulowane na bazie dwóch elementów, czyli prawa amerykańskiego i wewnętrznych regulaminów. Pojawia się pytanie czy to jest wystarczające, czy te regulaminy powinny być kształtowane dowolnie, czy też muszą opierać się na przestrzeganiu pewnych zasad. Istotą jest tu określenie kim jest jednostka korzystająca z tych portali (członkiem pewnego klubu? konsumentem?) i jakie prawa jej przysługują. Kolejna istotna kwestia, to kto jest właścicielem danych zgromadzonych na profilu danego użytkownika – sam użytkownik czy portal?

Kluczowym zagadnieniem jest transparentność podejmowania decyzji przez portale w odniesieniu do usuwania kont czy blokowania treści. Podkreślone zostało, że zablokowanie konta jakiegoś małego przedsiębiorstwa, które używa swojego profilu do kontaktów z klientami, wiąże się dla niego z realnymi stratami materialnymi. Ścieżki odwoławcze nie mogą być tylko zamknięte w regulaminie, albo w takich rozwiązaniach jak punkt kontaktowy z Facebookiem. Media społecznościowe same decydują jakie treści usuwają, pojawia się natomiast pytanie jakie treści powinny usuwać (np. *fake news*).

Pan Minister zaznaczył, że w związku z pracami Komisji nad Kodeksem Usług Cyfrowych jest to moment, w którym można w sposób efektywny podjąć dyskusję na forum nie tylko krajowym, ale unijnym. Potrzebne jest wprowadzenie określonych regulacji w przepisach unijnych. Nie wszystko da się uregulować, jednak kilka kwestii podstawowych powinno być uregulowanych – np. związanych z tym, że użytkownik mediów społecznościowych jest konsumentem i ma przez to szereg uprawnień np. dotyczących decyzji co do swoich danych, a także do profilu. Jest to usługa na rzecz użytkownika.

Media społecznościowe mają coraz większy wpływ na życie publiczne, a dominująca pozycja kilku graczy staje się w tym obszarze zagrożeniem w wielu aspektach. Pojawia się szersza dyskusja na temat internetu i zjawisk zarówno tych pozytywnych, jak i negatywnych, które w nim funkcjonują. Nie chodzi tu tylko o cyberzagrożenia względem dzieci, ale także takie zjawiska jak łatwa monopolizacja, zajmowanie pozycji uprzywilejowanej, kwestie przepływu danych i zarządzania tymi danymi.

Pan Minister podkreślił, że potrzebna jest dyskusja wewnątrz kraju, nie tylko pomysły samego Ministerstwa Cyfryzacji.

Jeden z członków Rady zauważył, że dużym wyzwaniem jest walka z uznaniowością - w jaki sposób zbudować narzędzie, które będzie w stanie oderwać ocenianie treści, postu, strony, profilu od uznaniowości jakiegoś organu.

Istotna jest ochrona interesów konsumenta na dużych portalach jak Facebook, Twitter, Google, ale także zachowanie zdrowej konkurencji europejskiej, żeby nie zablokować

nadmiernie wejścia na rynek usług cyfrowych dla europejskich firm technologicznych czy portali informacyjnych.

Zauważono, że niezbędne jest wypracowanie na poziomie europejskim mechanizmu kontroli nad tym, co się dzieje z danymi od momentu, w którym użytkownik je zamieszcza na portalu – bez tego budowane regulacje trudno będzie wyegzekwować.

Pan Minister wspomniał o interoperacyjności - możliwości przenoszenia się z jednej platformy społecznościowej na drugą wraz z dotychczas zgromadzonymi danymi. Jeżeli nie będzie interoperacyjności, to nic nowego nie powstanie, nie będzie możliwa konkurencja. Nie ma możliwości otwarcia się na nowe pomysły przynajmniej w tym kształcie, jaki obecnie istnieje.

Pan Przewodniczący zauważył, że przy Ministerstwie Cyfryzacji w sprawie debaty o mediach społecznościowych, powinien być na stałe zespół młodzieżowy, ponieważ dzieci są najważniejsze, jeżeli chodzi o ryzyko tego, co nas może czekać i warto posłuchać głosu młodzieży. Pan Minister uznał to za dobry pomysł i zaproponował zaproszenie młodzieży do dyskusji na posiedzeniach Rady.

Jeden z członków Rady zauważył, że należy zacząć myśleć o regulacji treści cyfrowej i prawnej ochronie treści cyfrowej. Podkreślone zostało, że do tej pory mamy do czynienia z fragmentarycznością odpowiedzialności w sieci. Zakres odpowiedzialności wynikający z Ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną jest nieadekwatny do potrzeb. Podstawowy problem, jaki będzie się pojawiał przy regulacji będzie dotyczył jurysdykcji i zasad nowej odpowiedzialności dostawców usług.

Kolejnym istotnym problemem, z którym będzie się trzeba zmierzyć przy całej tej dyskusji, będzie problem kradzieży tożsamości i identyfikacji osób w internecie.

Pan Minister wspomniał, że trzeba zmierzać do tego, aby prawa użytkowników portali społecznościowych były lepiej zabezpieczone. Obecnie jest dobry czas na przyjrzenie się tym problemom, ponieważ jest dyskusja w Komisji Europejskiej nad *Digital Service Act*, istnieje nowy jednolity rynek cyfrowy, a także doświadczenia związane z funkcjonowaniem RODO. W tym wszystkim na koniec jest użytkownik internetu, czyli obywatel, który musi być chroniony.

[Dyskusja wewnętrzna](#)

Poruszono temat CSIRT-ów oraz NASK-u, a także strategii sztucznej inteligencji w Polsce. Pojawiły się także propozycje tematów do dyskusji na następne posiedzenie Rady.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Katarzyna Chałubińska- Jentkiewicz
2. Krzysztof Głomb - Wiceprzewodniczący
3. Agnieszka Gryszczyńska
4. Michał Kanownik
5. Anna Beata Kwiatkowska
6. Tomasz Łukawski
7. Józef Orzeł - Przewodniczący
8. Sebastian Szymański

Zaproszeni goście:

9. Marek Zagórski, Minister Cyfryzacji
10. Wiesław Paluszyński, ekspert
11. Jarosław Mojsiejuk, ekspert
12. Krzysztof Komorowski, ekspert

Sekretariat Rady i pracownicy Ministerstwa Cyfryzacji:

13. Jacek Paziewski, Dyrektor Biura Analiz i Projektów Strategicznych w MC
14. Joanna Laskowska MC